Checklist contract overdracht of licentie van auteursrechten of naburige rechten

Contract vóór aanvang prestaties

Indien het contract prestaties betreft die je moet leveren, is het van belang dat je het contract sluit vóór je begint te werken. Als je het niet eens raakt over de voorwaarden terwijl het werk al gedaan is, kan dat leiden tot complicaties.

Andere partij

Informeer bij collega's die al met de andere partij gewerkt hebben of via internet voor je met haar in zee gaat. Een waterdicht contract zal niet kunnen beletten dat je problemen krijgt als de andere partij onbetrouwbaar of incompetent is.

Anderzijds, als je gaat samenwerken met iemand die je vertrouwt of met een vriend, neemt dat niet weg dat je een degelijk contract moet sluiten. Goede afspraken maken goede vrienden.

Indien de partijen een ondernemingsnummer hebben, is het goed om dat te vermelden. Zo vind je mekaar later makkelijk terug in geval van naams- of adreswijziging.

Auteursrecht of naburige rechten ?

De maker van een origineel werk (schrijver, schilder, componist, regisseur, graficus, …) heeft auteursrechten.

De uitvoerder (muzikant, acteur, danser, circusartiest, …) heeft naburige rechten.

Je kunt ook naburige rechten hebben als producent van muziek- of audiovisuele opnames.

Welke werken of prestaties ?

Het moet duidelijk zijn op welke werken of prestaties je rechten overdraagt. Vermeld de titel, een beschrijving of voeg een kopie als bijlage bij het contract.

Indien je het werk of de prestatie nog moet creëren, preciseer dan de aard, inhoud, volume, formaat enz.

Overdracht of licentie ?

Je kan een overdracht vergelijken met een verkoop en een licentie met een verhuring. Een licentie is te verkiezen boven een overdracht. Maar van groter belang zijn de voorwaarden waaronder je rechten overdraagt of in licentie geeft (exploitatiewijzen, al of niet exclusiviteit, duurtijd enz.).

Exploitatiewijzen

Het moet duidelijk zijn op welke manier de andere partij je werk mag gebruiken (muziekopname, productie van cd's of dvd's, uitgave op papier, publicatie in een tijdschrift, verspreiding via internet, bewerking in een bepaalde vorm enz.).

Het kan ook nuttig zijn om de context waarin je werk gebruikt mag worden te vermelden (bv. een licentie voor reproducties en publieke mededelingen op om het even welke wijze, met het oog op de promotie van de activiteiten van de andere partij).

Exclusiviteit of niet

Als je exclusiviteit verleent, mag je dezelfde rechten nadien niet meer aan iemand anders geven of je werk zelf exploiteren. Je kunt eventueel bepaalde rechten voorbehouden, bv. de verspreiding van je werk via je eigen site ter promotie van je activiteiten.

Periode

Je verleent de rechten best voor een beperkte periode, eventueel met automatische verlenging behoudens opzeg. Zo heb je de mogelijkheid om de samenwerking na afloop van het contract te beëindigen ((bijvoorbeeld wegens een gebrek aan exploitatie, vertroebelde relaties, de mogelijkheid om elders betere voorwaarden te krijgen enz.).

Territorium

Indien het distributienetwerk van de exploitant beperkt is tot een aantal landen, kun je het contract best tot die landen beperken en andere partners zoeken om de werk elders te verkopen.

Vergoeding

Je kan een forfaitair bedrag krijgen, een percentage op de inkomsten of een combinatie van beide.

In geval van percentage is je vergoeding in verhouding met de exploitaties van je werk, wat correcter is. Maar er zijn ook nadelen: je weet vooraf niet hoeveel je zal krijgen (tenzij je een voorschot of een minimumvergoeding bedongen hebt), veel administratie, gebrek aan controle enz.

Als je een percentage krijgt, moet duidelijk zijn waarop het percentage berekend wordt (bruto- of netto-inkomsten, aftrekbare kosten, groothandelsprijs of detailprijs enz.). Spreek ook af dat je gedetailleerde afrekeningen krijgt per wijze van exploitatie en de mogelijkheid om de boekhouding van de exploitant te controleren.

Je kunt bedingen dat het percentage verhoogt naargelang het aantal verkochte exemplaren.

Vermeld de wijze en data van betaling en of de bedragen met of zonder btw zijn.

Als je op bestelling werkt, moet een onderscheid gemaakt worden tussen de vergoeding voor je werk en de vergoeding voor de rechten die je verleent.

De hoogte van de vergoeding zal onder meer afhangen van je ervaring, het volume van het werk, de kwaliteit, de omvang van de verleende rechten, het budget van de klant, de potentiële inkomsten, je onderhandelingspositie enz.

Als referentie kun je de eventuele barema's in de sector en de tarieven van de auteursverenigingen (SABAM, SOFAM, SACD, …) nakijken.

Collectief beheer

Je kunt ook afspreken dat de exploitant de rechten moet regelen met je beheersvereniging (SABAM, SOFAM, SACD, SAJ, PLAYRIGHT…).

Voor bepaalde exploitaties, zoals radio- en tv-uitzendingen, doorgifte via kabel, thuiskopie en uitleningen door bibliotheken, heb je trouwens geen keuze. Die worden enkel collectief beheerd.

Kosten

Preciseer welke kosten (verplaatsingen, logies, materiaal, …) je mag doorrekenen.

Exploitatieplicht

Het is van belang dat de klant je werk voldoende exploiteert, zeker wanneer je hem exclusiviteit geeft of wanneer je een percentage op de inkomsten krijgt.

Kijk dus na of hij een degelijk distributienetwerk heeft en spreek duidelijk af hoe (exploitatiewijzen, oplage, promotie) en binnen welke termijnen hij je werk zal exploiteren.

Garantie

Het is gebruikelijk dat je moet bevestigen dat je werk origineel is en dat je de klant waarborgt in geval van problemen met derden (beschuldiging van plagiaat bijvoorbeeld).

Als je bestaand werk gebruikt hebt (foto van een kunstwerk of van een origineel gebouw, bewerking van een boek, …) of afbeeldingen van personen, moet je preciseren dat je daarvoor geen garantie geeft en dat het de verantwoordelijkheid van de exploitant is om die rechten te regelen. Tenzij je toelating gekregen hebt om die werken of afbeeldingen te gebruiken. Voeg in dat geval een kopie van de toelating toe aan het contract.

Morele rechten

Bepaal in het contract of en hoe je naam of pseudoniem vermeld moet worden.

Als de andere partij je werk mag wijzigen of bewerken, bepaal dan zo gedetailleerd mogelijk wanneer en hoe. Je kunt eventueel afspreken dat voor elke wijziging of bewerking je voorafgaande toelating nodig is.

Verbreking

Het is (zeer) nuttig om een verbrekingsclausule op te nemen in het contract, die je toelaat om het contract te beëindigen zonder de tussenkomst van een rechtbank indien de andere partij het contract niet naleeft, bijvoorbeeld de afgesproken vergoeding niet betaalt of je werk onvoldoende exploiteert.

BIJKOMENDE INFORMATIE :

1. Vooraleer een contract te tekenen, raden we je aan het ons voor te leggen voor advies of raad te vragen aan het Kunstenloket, je auteursvereniging of een advocaat.

2. We organiseren infosessies over auteursrecht en naburige rechten. Zie onze site voor meer informatie.

3. Je kunt onder meer modelcontracten vinden op de sites van het Kunstenloket, SABAM, de Auteurs en de VAV (Vlaamse Auteursvereniging).

11 mei 2016